

Bilag 2 Udviklingen i magtanvendelse på tilbud i Den Sociale Virksomhed

Magtanvendelser

Reglerne om magtanvendelse vedrører situationer, hvor man foretager indgriben i et andet menneskes ret til at bestemme over eget liv¹. Anvendelse af magt skal i disse situationer beskytte mennesker mod at gøre skade på sig selv eller andre, eller der skal være et hensyn til borgerens værdighed eller tryghed. Personalet må foretage magtanvendelser hos beboere med en betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne og over for anbragte børn og unge. På tilbud under Den Sociale Virksomhed bor både børn, unge og voksne, som grundet nedsat funktionsevne har en med nedsat handleevne. Det vil sige, at de ikke altid kan varetage egne interesser eller forstå konsekvenserne af deres handlinger. Personalet har en skærpet omsorgspligt, og magtanvendelser kan være nødvendige for, at der ikke sker omsorgssvigt.

Personalet skal med grundigt kendskab til den enkelte borger planlægge arbejdsgange, anvende kommunikationsredskaber, indretning og pædagogiske metoder og tilgange, som forebygger, at en magtanvendelse bliver nødvendig.

Brug af magt skal være skånsomt og kortvarigt og begrænset til det absolut nødvendige. Alle magtanvendelser skal indberettes til borgerens handlekommune med en beskrivelse af situationen. Indberetning sendes med en kopi til Socialtilsynet, som også vurderer omfanget og typen af magtanvendelser sammenholdt med tilbuddets målgruppe. Det skal i forlængelse af indberetningerne dokumenteres, hvilke faglige refleksioner medarbejdere og ledelse på tilbuddet har gjort. Det skal beskrives, hvilke pædagogiske tiltag der blev gjort for at undgå magtanvendelsen, hvad der gjorde magtanvendelsen nødvendig, og hvilken læring medarbejdere og ledelse kan bruge for at forebygge, at magtanvendelse igen tages i brug over for den givne borger.

Magtanvendelse på tilbud til børn og unge

Antallet af magtanvendelser på tilbud for børn og unge fremgår af tabellen herunder.

Nødebogård etablerede i 2019 en afdeling i Bagsværd med fire delvist lukkede pladser. Det har siden medført en stigning i antallet af magtanvendelser.

Magtanvendelserne på Nødebogård er næsten alene foretaget på unge indskrevet i Bagsværd, og vedrører oftest de unge indskrevet på de delvist lukkede pladser. I Bagsværd omhandler magtanvendelserne ofte situationer, hvor unge fastholdes eller føres bort fra en situation, hvor den unge ønsker at gøre skade på sig selv. Stigningen fra 2020 til 2021 skyldes, at tilbuddet i 2020 fortsat var under etablering, og at der blev indskrevet flere unge, også på de delvist lukkede pladser i 2021.

¹ For voksne er reglerne beskrevet i Serviceloven og for børn er reglerne beskrevet i Voksenansvarsloven

Faldet i antallet af magtanvendelser på 3Kløveren skyldes fraflytningen af et barn, hvis adfærd medførte flere magtanvendelser end de øvrige børn, der i øjeblikket bor på tilbuddet.

Det er også fraflytningen af et barn i 2019, der medfører faldet på Geelsgårdskolen fra 2019 til 2020.

Tilbud/ antal magtanvendelser	2019	2020	2021
3-Kløveren (botilbud)	24	25	12
Nødebogård (bo-, behandlings- og skoletilbud, herunder delvist lukket afsnit i Bagsværd)	22	62	89
Geelsgårdskolen (bo- og skoletilbud)	42	10	11
Hjernesgade Virum (ambulant genoptræningstilbud)	0	0	0
I alt	88	97	112

Magtanvendelser på sikret afdeling for børn og unge

Ved Ombudsmandens tilsyn på Sølager i 2019 blev det afgjort, at Sølager ikke må undersøge de udefrakommende gæster, der besøger de unge på afdelingen. Sølager ændrede derefter praksis og undersøger den unge, hver gang den pågældende har haft besøg eller har været væk Sølager og vender tilbage.

Denne undersøgelse tæller som en magtanvendelse og medvirker til den store stigning i 2020. Undersøgelserne skal blandt andet sikre, at de unge ved besøget eller udgangen ikke har fået adgang til mobiltelefoner eller rusmidler, som medtages på afdelingen.

Stigningen i 2021 skyldes, at Sølager for at nedbringe risikoen for at få Covid-19 smitte ind på afdelingen, bad de unge skifte tøj, når de havde haft besøg eller været sammen med andre uden for Sølager.

Stigningen i 2020 og igen i 2021 skyldes således ikke de unges adfærd, men alene Sølagers praksis for at undersøge de unge, og at tilbuddet indberetter undersøgelserne og tvungne tøjskift som magtanvendelser.

Sølager	2019	2020	2021
Antal indberetninger i alt	81	213	513
Antal, som vedrører fastholden eller føren	9	29	32
Antal, som vedrører undersøgelser af tøj, tasker og den unge selv efter besøg og fravær og tvungen tøjskift for at forebygge covid-19 smitte	72	184	481

Magtanvendelser på voksentilbud

Der sker få magtanvendelser på tilbud for voksne. Rønnegård og Lyngdals målgruppe kan have udviklingshæmning kombineret med psykiatriske diagnoser, gennemgribende udviklingsforstyrrelser og problemskabende adfærd. Det er her, at medarbejderne oftest ser sig nødsaget til at foretage en magtanvendelse.

En beboer, der fraflyttede Orion i 2020, medførte et fald i magtanvendelser.

Tilbud/antal	2019	2020	2021
Geelsgårdskolen	1	0	0
Bredegård	1	3	0
Hulegården	0	1	1
Jonstrupvang	1	0	3
Kamager	2	3	2
Lunden	1	0	1
Lyngdal	8	2	4
Orion	11	5	3
Rønnegård	3	7	7
Skovvænget	1	2	0
Solgaven	1	0	0
I alt	30	23	21